

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
8 Haziran 2020 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda kısa vadeli iyimserlik genel itibarıyla devam ediyor. Devam eden jeopolitik gerilimlere rağmen, dünya ekonomilerinin normale dönüş adımları, devam eden parasal ve mali destekler ve Cuma günü ABD tarım dışı istihdam verileri söz konusu iyimserliği destekleyen unsurlar olarak öne çıkıyor. Cuma günü MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler Hisse Senedi %1,4, MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi %2,2 yükseliş kaydetti. Güvenli limanlara olan talep zayıflarken, OPEC ve diğer petrol üreticisi ülkelerin üretim kesintilerini Temmuz sonuna kadar sürdürme kararı ile ham petrol fiyatlarında yükseliş devam etti. Altın fiyatı %1,5 gerilerken, ABD 10 yıllık tahvilinin faizi %0,82'den %0,91'e çıktı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %5,8, en yakın vadeli Batı Teksas tipi ham petrolün varil fiyatı %5,7 yükseldi. Daha öncesinde açıkladığı takviminde bulunmasına rağmen, Moody's Türkiye'nin kredi notu ve görünümüne ilişkin değerlendirme yapmazken, yurtdışında Türk finansal varlıklar küresel eğilimlerle uyumlu bir seyir izlediler. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %0,4 ve %0,6 yükselirken, uzun vadeli tahvil faizleri hafif yükseldi. TL ise, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 oranında sınırlı ölçüde değer kaybetti. Hafta sonu Çin'den gelen zayıf dış ticaret verilerinin piyasa fiyatlamaları üzerindeki etkisi sınırlı kalırken, küresel piyasalar güne haftaya Cuma gününden kalan iyimserlikle başladılar. Bugün gün içinde küresel makroekonomik veri gündemi sakin olduğu için jeopolitik gelişmeler ve karantina tedbirlerinin geri çekilmesi ile ilgili haberler takip edilecek. Yurtdışında ise Hazine iki yıl vadeli sabit kuponlu tahvil ihracı gerçekleştirecekken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimlerin belirleyici olması bekleniyor. Haftanın ilerleyen günlerinde ise Çarşamba günü ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz kararı küresel piyasaların gündemin olacak. Yurtdışında ise Çarşamba günü Mart dönemi istihdam verileri, Cuma günü ise Nisan ayı ödemeler dengesi ve sanayi üretim istatistikleri açıklanacak.

ABD'de Mayıs'ta tarım dışı istihdam beklentilerden güçlü geldi. Mayıs'ta tarım dışı istihdam bir önceki aya göre 8 milyon kişi azalış beklentilerine

Takvim

8-Haz	Almanya, Sanayi üretimi, Nisan Euro Bölgesi, GSYH büyümesi, 1Ç20
9-Haz	ABD, TÜFE, Mayıs
10-Haz	TÜİK, İnşaat maliyet endeksi, Nisan TÜİK, İşgücü istatistikleri, Mart TÜİK, Dış ticaret endeksleri, Nisan
11-Haz	ABD, ÜFE, Mayıs
12-Haz	Perakende satış istatistikleri, Nisan TÜİK, Sanayi üretim endeksi, Nisan TÜİK, Ciro endeksleri, Nisan TCMB, Ödemeler dengesi, Nisan Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Nisan

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BIST-100	110,022	0.44%	11.43%	-3.85%
BIST-30	128,664	0.59%	11.33%	-7.32%
XUSIN	139,278	0.74%	9.41%	0.09%
XBANK	127,893	1.21%	5.77%	-20.15%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	6.7579	0.24%	-5.12%	13.79%
Euro/TL	7.6440	-0.19%	-0.41%	14.62%
Sepet Kur*	7.2050	0.08%	-2.95%	14.34%
Euro/Dolar	1.1284	-0.46%	4.65%	0.66%
Dolar/JPY	109.58	0.41%	2.69%	0.89%
DXY	96.9370	-0.04%	-2.80%	0.57%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	8.81%	8.81%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	11.93%	11.83%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	7.50%	7.63%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.91%	0.82%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
18 Mayıs 2021	4.875%	100.38	4.46%
16 Ocak 2023	5.500%	98.84	5.99%
23 Ocak 2025	6.000%	96.75	6.83%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1685.23	-1.48%	-0.91%	11.09%
Reuters/Jefferies CRB*	147.57	2.38%	13.38%	-16.13%
Brent (Dolar/varil)	42.30	5.78%	39.30%	-34.64%
Doğalgaz (TL/stdm3)	1.78	-2.20%	-5.91%	-18.59%
* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index				

Piyasalarda Bugün

karşın 2,5 milyon kişi artarken, işsizlik oranı %14,7'den %19,8'e yükseleceği tahminlerinin aksine %13,3'e gerilemişti. Ortalama saatlik ücretler aynı dönemde %1,0 artış beklentilerine rağmen %1,0 gerilerken, saatlik ücretlerin yıllık artış hızı %7,9'dan %6,7'ye yavaşladı.

Çin'in Mayıs dış ticaret istatistikleri karışık bir tablo ortaya koydu. Mayıs'ta ihracat yıllık bazda %7,0 olan tahminlerin altında %3,3 azalırken, ithalatta daralma %9,7 olan beklentileri aşarak %16,7'yi buldu. Bu sonuçlarla ülkenin dış ticaret fazlası 39,0 milyar dolar olan beklentilerin üzerinde 62,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), Rusya ve petrol üreticisi diğer bazı ülkeler mevcut üretim kotalarının Temmuz sonuna kadar sürdürülmesi konusunda anlaşmaya vardılar. Küresel ölçekte arzı %10 azalatacak bu anlaşma ile ayrıca Nijerya ve Irak gibi son iki ayda kotalarını aşan ülkeler gelecek iki ayda bunu telafi edecek şekilde daha az üretim yapacaklar.

TCMB yatırım taahhütlü avans kredisi kullandırılmasına ilişkin basın duyurusu yaptı. TCMB, daha öncesinde 60 milyar TL olarak tahsis edilen Türk lirası cinsi reeskont kredisinin 20 milyar TL'lik kısmının selektif sektörlerdeki yatırımların desteklenmesi amacıyla, yatırım taahhütlü avans kredisi olarak kullandırılmasına karar verdi. Söz konusu krediyle, verimliliği yüksek, ithalatı azaltan ve ihracatı destekleyen yatırımların teşvik edilmesi, dışa bağımlılığın ve cari açık sorununun azaltılması ve sürdürülebilir büyümenin desteklenmesinin hedeflendiği ifade edildi. 10 yıl vadeli ve sabit faizli olacak kredi, kalkınma ve yatırım bankaları aracılığıyla, Yatırım Teşvik Belgesine sahip ve selektif sektörlerde yatırım yapacak firmalara kullanılacak. Bununla birlikte, kredilerin ilk etapta Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası aracılığı ile kullandırılmaya başlanacağı, daha sonra diğer kalkınma ve yatırım bankalarının da uygulamaya dâhil edilebileceği belirtildi. Kredinin faiz oranının, Türk lirası cinsi reeskont kredilerinde olduğu gibi, TCMB politika faiz oranı olan bir hafta vadeli repo faiz oranının 150 baz puan altında olacağı ifade edilirken, firma bazında kullanılacak azami kredi tutarı, istisnai ve özellikli yatırım projeleri haricinde, 400 milyon Türk lirası ile sınırlı olacağı söylendi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Mayıs ayına ilişkin nakit gerçekleştirmeleri açıkladı. Buna göre, Hazine'nin nakit gelirleri Mayıs'ta geçen yılın aynı dönemine göre %1,6 artarak 75,3 milyar TL'ye çıkarken, faiz dışı giderlerindeki düşüşle toplam giderleri %4,1 gerileyerek 85,3 milyar TL'ye indi. Bu sonuçla nakit bazlı toplam açık geçen yıl Mayıs'taki 14,8 milyar TL'den 2020 Mayıs'ta 9,7 milyar TL'ye, nakit bazlı faiz dışı açık 6,4 milyar TL'den 1,0 milyar TL'ye geriledi.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Yüksek Hızlı Tren (YHT) hatlarının yarı kapasiteyle çalışması nedeniyle vatandaşlardan gelen yoğun talep üzerine seferleri artırdıklarını belirtti. Söz konusu seferlerin Bilim Kurulu'nun belirlediği önlemlerle düzenlendiğine işaret eden Karaismailoğlu, vatandaşların talepleri doğrultusunda 8 Haziran'dan başlamak üzere Ankara-Söğütlüçeşme-Ankara arasında 4 adet tren daha sefere konularak, toplam YHT adedinin 16'dan 20'ye çıkartıldığını açıkladı. Karaismailoğlu, ayrıca Türkiye'nin iki turizm merkezi İzmir ve Antalya'yı birbirine bağlayacak otoyol projesinde, 163 kilometrelik Aydın-Denizli Otoyolu ayağının ihalesine 11 Haziran'da çıkılacağını belirterek, "Otoyolların tamamlanmasıyla İzmir ile Antalya arasındaki mevcut 580 kilometre devlet yolu ile 6-7 saat süren seyahat, 440 kilometre otoyolla 3 saate inecek" ifadelerini kullandı. Karaismailoğlu, projenin yap-işlet-devret (YİD) modeliyle yapılacağını bildirdi.

COVID-19 tedbirlerini alarak üretime başlayan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye, üretim ve ihracat hedeflerini artırmak için İŞKUR üzerinden 800 kişilik ilave istihdam sağlayacağını duyurdu. Sakarya Valiliği'nden yapılan açıklamaya göre, İŞKUR Sakarya İl Müdürlüğü ile Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye arasında kayıtlı ve nitelikli iş gücünün desteklenmesi için kısa süreli adaptasyon ve sertifika eğitimleri düzenlenmesine ilişkin protokol imzalandı.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Japon otomotiv üreticisi Toyota, elektrikli otomobil geliştirme çalışmaları kapsamında Çin'de yeni bir adım attı. Dünyanın en büyük elektrikli otomobil pazarı olan Çin'de 5 farklı firma ile ortaklığa giden Toyota, kurulan yeni şirketin yakıt hücresi sistemi üzerinde faaliyet göstereceğini bildirdi. Pekin merkezli yeni şirkette Toyota, FAW, Dongfeng, Beijing Automotiv, GAC ve Beijing SinoHytec ortaklığı bulunuyor. 46 milyon dolar yatırımla kurulan şirketin %65'i ise Toyota'nın kontrolünde bulunuyor. Toyota'nın attığı adım, şirketin önümüzdeki yıllarda hibrit araçlar haricinde %100 elektrikli otomobil geliştirmeye de yöneleceğini gösteriyor.

Oxford Üniversitesi ile COVID- 19 aday aşılardan birini geliştiren AstraZeneca'nın deneysel COVID-19 tedavi ilacı Remdesivir'in üreticisi Gilead'a birleşme için yaklaştığı öne sürüldü. Bloomberg'e yer alan habere göre, İngiliz AstraZeneca'nın ABD'li Gilead'ı almak için şirkete yaklaştığını söyledi. Birleşme gerçekleşirse, COVID- 19 aşı ve tedavilerindeki iki büyük güç aynı çatı altına girmiş olacak ve işlem tarihteki en büyük ilaç şirketi birleşmesi olacak.

Rusya'nın 15 Temmuz itibarıyla 15 ülkeye uluslararası uçuşları tekrar başlatmayı planladığı bildirildi. Rus haber ajansı TASS'ın havacılık sektörü yetkililerine dayandırdığı haberine göre, Rusya 15 Temmuz'da bazı şehirlerden uluslararası uçuşları tekrar başlatmayı planlıyor. Uçuşların öncelikle 15 ülkeyle başlayabileceği bilgisine yer verilen haberde, uçuşların hangi ülkelerle başlayacağına yönelik detay paylaşılmadı.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri (Tarım Kredi) Genel Müdürü Fahrettin Poyraz, tarımsal girdilere uygulanan sabit oranlı kredi faizinin %5,5'ten %4,5'e düşürüldüğünü belirtti.

Kamu bankalarının açıkladığı yeni kredi paketleri ile birlikte konutta kredili satışlara olan talep güçlü şekilde arttı. ProjEkspert Gayrimenkul kurucusu Emel Akbaş İdikut, kredi paketinin uzun zamandır ertelenen konut alım ihtiyacını yeniden canlandırdığını ve konut satış fiyatlarını da yukarı yönlü etkilediğini ifade etti. COVID-19 öncesi ve COVID-19 döneminde gelen taleplerin %90'ının oturma amaçlı olduğunu belirten İdikut, kredi kampanyası ile gelen taleplerin ise yaklaşık %60'ının yatırım amaçlı olduğunu belirtti. İdikut, kampanya öncesinde gelen taleplerin %80'inin hemen teslim 2. el konutlara, son 3 gündür gelen taleplerin %75'inin ise yeni projelere yönelik olduğunu sözlerine ekledi.

TÜİK Dünya Çevre Günü'nde 2018 yılına ilişkin çevre istatistiklerini yayınladı. 2008 yılında toplam sera gazı emisyonu 387,6 milyon ton (Mt) CO₂ eşdeğeri, 2018 yılında ise 520,9 milyon ton (Mt) CO₂ eşdeğeri olarak hesaplandı. Emisyonların kaynaklarına göre kompozisyonunda bir değişim yaşandığı görülüyor. 2008 yılında toplam emisyonların %74,1'i enerji kaynaklı emisyonlar iken, bu oran 2018 yılında %71,6'ya geriledi. Tarımsal faaliyetler 2008 yılı emisyonlarının %4,7'sinin kaynağı iken 2018 yılında bu oranın %12,5'e yükseldiği dikkat çekiyor.

Su ürünleri üretimi 2019 yılında bir önceki yıla göre %33,1 artarak 836 bin 524 ton olarak gerçekleşti. Avcılık yoluyla yapılan toplam üretim 463 bin 168 ton olurken, yetiştiricilik üretimi ise 373 bin 356 ton olarak gerçekleşti. Deniz ürünleri avcılığı bir önceki yıla göre %52, iç su ürünleri avcılığı %4,8 arttı. Kişi başına ortalama su ürünleri tüketimi 2018 yılında 6,14 kg olarak gerçekleşirken, 2019 yılında %2 artarak 6,26 kg olarak gerçekleşti.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) "2019 Yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu" yayımlandı. Rapora göre, yenilenebilir enerji kaynaklarının 2018'de %44,7 olan toplam kurulu güçteki payı, 2019'da %45,2'ye yükseldi. Geçen yıl lisanslı kurulu güçte en yüksek pay %30,5 ile doğal gazın olurken, bunu %24,3 ile barajlı hidroelektrik, %11,9 ile linyit ve %10,6 ile de ithal kömür santralleri izledi. Geçen yıl lisanslı elektrik üretim miktarı, bir önceki yıla göre %0,6 azaldı. Lisanslı üretimde en yüksek payı %30,2 ile hidroelektrik santralleri aldı. Bunu %20,5 ile ithal kömür, %19,2 ile doğal gaz ve %15,9 ile de linyit santralleri takip etti. Lisanssız kurulu güç ise geçen yıl bir önceki yıla kıyasla %18,8 artışla 6 bin 309 megavata yükseldi. Bu miktarın %92,3'ünü güneş enerjisine dayalı santraller oluşturdu.

Türkiye'nin toplam petrol ithalatı 2019'da bir önceki yıla göre %18 arttı ve 44,82 milyon tona ulaştı. EPDK'nın "2019 Yılı Petrol Piyasası Sektör Raporu"na göre, Türkiye'nin toplam petrol ithalatı içinde en büyük kalemi oluşturan ham petrol alımı %53,7 artarak 31,07 milyon ton

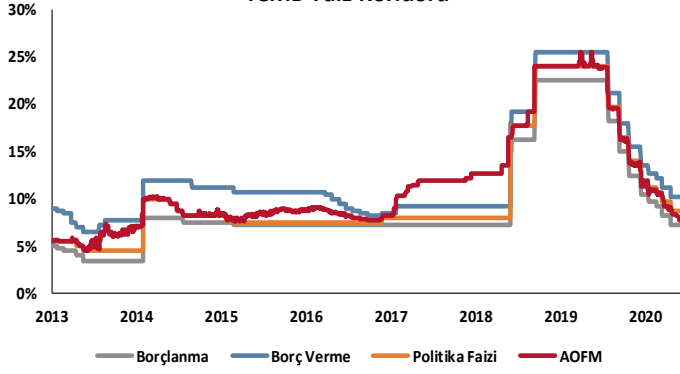
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

oldu. Bu dönemde en fazla ham petrol ithalatı 15,9 milyon tonla Rusya'dan yapılırken, bu ülkeyi 9,53 milyon tonla Irak ve 3,18 milyon tonla Kazakistan izledi. Söz konusu dönemde motorin ithalatı ise %20,7 azalarak 10,9 milyon tona geriledi.

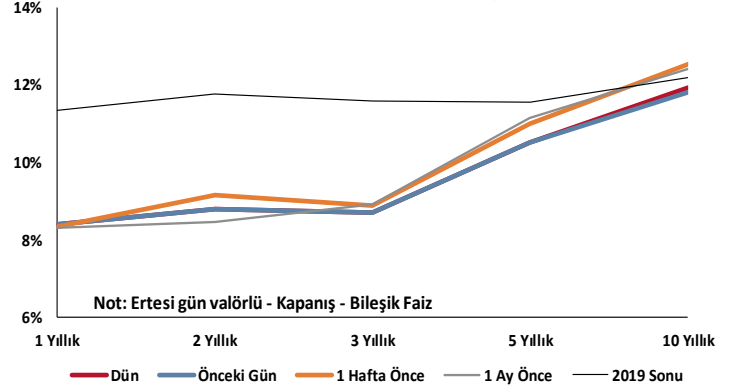
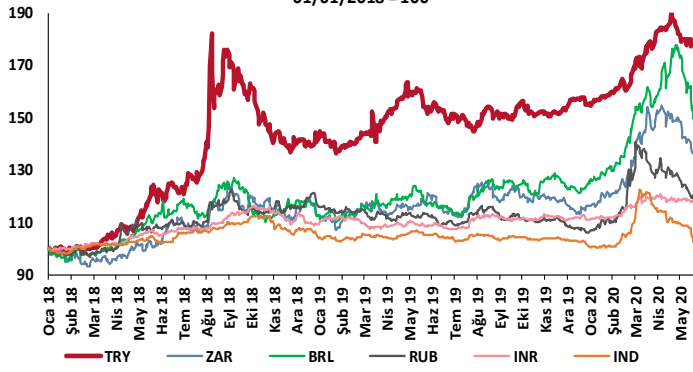
Doğal gaz ithalatında Rusya'nın ağırlığı azaldı. EPDK'nın "2019 Yılı Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu"na göre, 2019 yılında gerçekleştirilen 45,21 milyar metreküp doğal gaz ithalatında sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) payı yaklaşık 13 milyar metreküple %29 oldu. 2018 yılında LNG'nin payı %22,5 olarak gerçekleşmişti. Türkiye'nin doğal gaz ithalatında 2018 yılında yaklaşık %47 paya sahip olan Rusya'nın 2019 yılındaki payı %33 oldu.

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanı Oğuz Can Türkiye'nin enerji yoğunluğunu azaltması gerektiğini söyledi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanı Oğuz Can, IRENEC 2020 kapsamında yaptığı sunumda, Türkiye'nin enerji sektöründe yerli ve yenilenebilir enerji anlamında ciddi bir çaba ve devinim içerisinde olduğunu belirterek, burada enerji verimliliğinin olmazsa olmaz bir alan olduğunu kaydetti ve "Türkiye'nin enerji yoğunluğu Dünya geneline göre gayet iyi. OECD ortalamasından bir tık kötüyüz ama bu işin şampiyonu olan gelişmiş ekonomilere baktığımızda enerji yoğunluğumuzu düşürmemiz gerekiyor. 2000 yılından bu yana emisyon yoğunluğumuzu %21 oranında düşürdüğümüzü görüyoruz ama bu çabanın daha da devam etmesi gerek. İlave projelerle birlikte yaklaşık 198 milyon liralık bir proje yatırımı var." dedi.

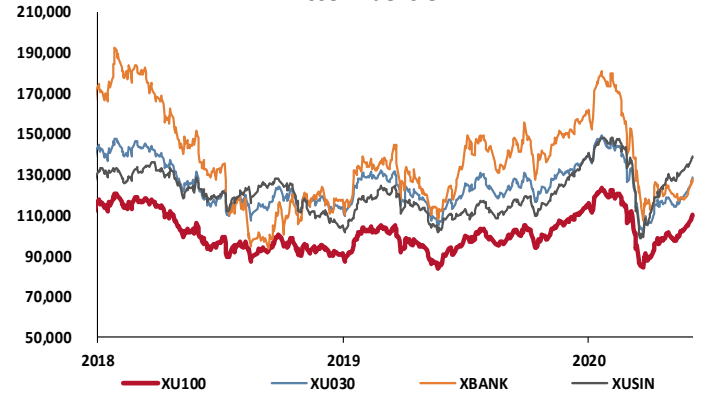
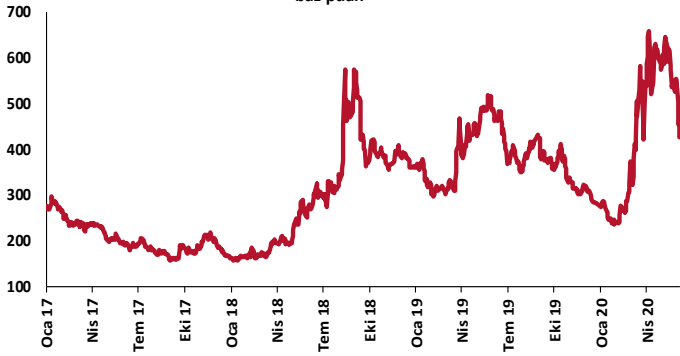
TCMB Faiz Koridoru

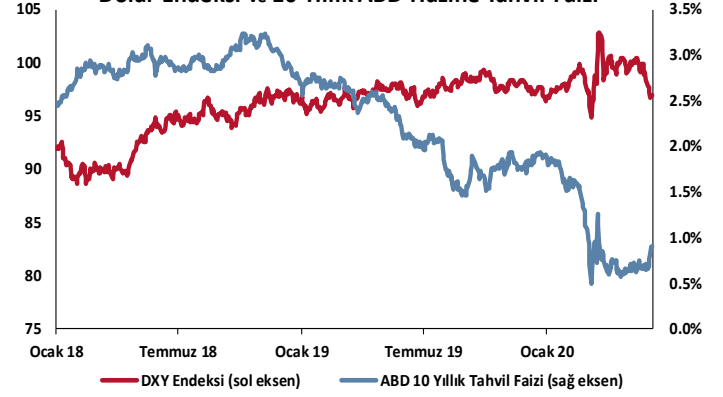
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

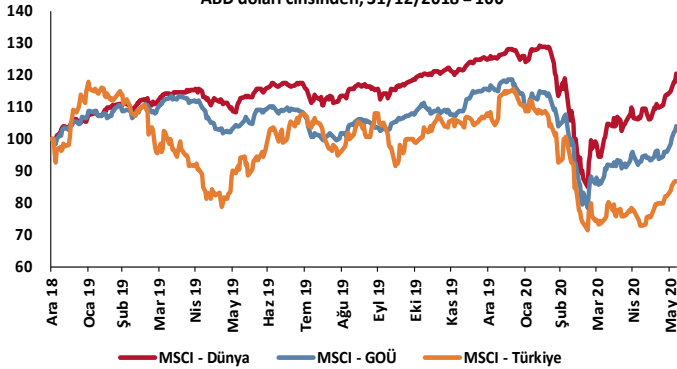
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

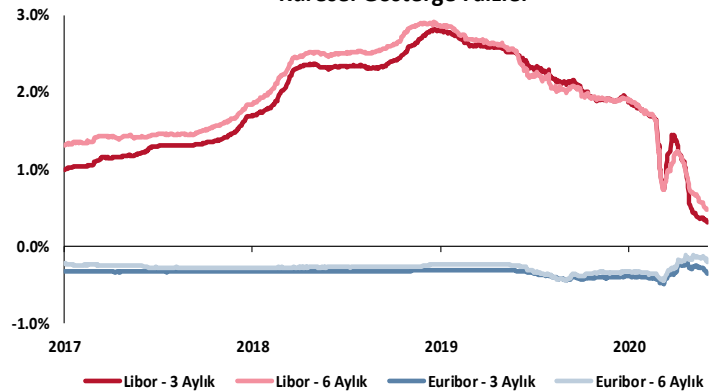

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr